

การพยาบาลสตรีที่ได้รับผลกระทบจากความรุนแรงในครอบครัว

10045066

ห้องสมุด วพบ. สุรินทร์

รองศาสตราจารย์ ดร. เกศรา ศรีพิชญากา

สารบัญ

คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญแผนภูมิ	ช
สารบัญรูป	ฅ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่ 1 แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับความรุนแรงต่อภรรยา	1
ประวัติความเป็นมาของความรุนแรงต่อภรรยา	1
ความหมายของความรุนแรงต่อภรรยา	5
ความก้าวร้าว	10
ประเภทของความรุนแรงต่อภรรยา	12
การจำแนกความรุนแรงตามพฤติกรรมของผู้กระทำและผลต่อผู้ถูกกระทำ	12
การจำแนกความรุนแรงตามแรงจูงใจ	17
ความชุกของความรุนแรงต่อภรรยา	19
สถิติในประชากรทั่วไป	19
สถิติในสตรีตั้งครรภ์	22
สถิติของห้องฉุกเฉินหรือสถานพยาบาล	24
สถิติของศูนย์พึ่งได้	27
สถิติของบ้านพักเด็กและครอบครัว และมูลนิธิเพื่อนหญิง	28
สถิติของหน่วยงานยุติธรรม	28
ข้อสังเกต	29
สรุปท้ายบท	30
บทที่ 2 สาเหตุและปัจจัยของความรุนแรงต่อภรรยา	31
ทฤษฎีที่อธิบายสาเหตุของความรุนแรงต่อภรรยา	31
ทฤษฎีเกี่ยวกับจิตของบุคคล	31
ทฤษฎีทางพฤติกรรมศาสตร์	35
ทฤษฎีระดับครอบครัวหรือความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	40
ทฤษฎีเกี่ยวกับสังคมวัฒนธรรม	41
รูปแบบทางนิเวศวิทยา	44

ปัจจัยของความรุนแรงในระดับบุคคลของผู้ชายที่เป็นฝ่ายกระทำ	47
ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล	47
พฤติกรรมเสี่ยง	52
ปัจจัยด้านจิตอารมณ์	57
ทัศนคติเชิงลบ	59
ประวัติในวัยเด็ก	59
ปัจจัยของความรุนแรงในระดับบุคคลของสตรีผู้ถูกกระทำ	63
ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล	63
พฤติกรรมเสี่ยง	64
ลักษณะทางด้านจิตอารมณ์	64
ลักษณะอนามัยการเจริญพันธุ์	65
ทัศนคติ	65
ประวัติในวัยเด็ก	65
ปัจจัยของความรุนแรงในระดับระหว่างบุคคลหรือสามีภรรยา	69
ความขัดแย้งในคู่สมรส	69
การสื่อสารในคู่สมรส	71
ความพึงพอใจในชีวิตสมรส	71
ความไม่สมดุลในอำนาจของคู่สมรส	72
การอยู่ตามลำพังแยกจากผู้อื่น	73
ปัจจัยเชิงสถานการณ์	73
ปัจจัยด้านสังคมวัฒนธรรม	75
ความเชื่อดั้งเดิมเกี่ยวกับบทบาทหญิงชาย	75
มายาคติ	76
โครงสร้างของสังคม	83
สรุปท้ายบท	84
บทที่ 3 ผลกระทบของความรุนแรงต่อภรรยา	85
การตายจากความรุนแรงต่อภรรยา	86
ปัญหาสุขภาพของสตรี	89
ผลต่อสุขภาพร่างกาย	91

ผลต่อพฤติกรรม	96
ผลต่ออนามัยการเจริญพันธุ์	97
ผลต่อสุขภาพจิตสังคม	99
ผลกระทบต่อบุตร	108
เด็กพบเห็นความรุนแรงของพ่อแม่	108
บุตรถูกกระทำความรุนแรง	109
ผลกระทบต่อสังคม	110
การตอบสนองของบุคลากรทางสุขภาพ	110
สรุปท้ายบท	112
บทที่ 4 บริการสุขภาพสำหรับความรุนแรงต่อภรรยา	113
ระบบการให้บริการสุขภาพ	113
การให้บริการโดยสหวิชาชีพ	115
กรอบทฤษฎีในการจัดการกับปัญหาความรุนแรงต่อภรรยา	117
การให้บริการสุขภาพโดยคำนึงถึงเพศภาวะ	121
การให้บริการสุขภาพโดยคำนึงถึงวัฒนธรรม	129
อุปสรรคในการเข้าถึงบริการสุขภาพ	132
ความเห็นของสตรีเกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพ	134
อุปสรรคด้านผู้ให้บริการสุขภาพ	136
พยาบาลมีความสำคัญอย่างไรกับปัญหาความรุนแรงต่อภรรยา?	137
พยาบาลมีบทบาทให้ความช่วยเหลือสตรีที่ถูกสามีกระทำความรุนแรงอย่างไร?	139
แนวทางการจัดโปรแกรมให้การดูแลสตรี	140
การเตรียมบุคลากรทางการแพทย์	143
โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ	147
สรุปท้ายบท	151
บทที่ 5 การป้องกันความรุนแรงต่อภรรยา	159
กลุ่มเป้าหมาย	160
การรณรงค์สร้างความตระหนักให้แก่สาธารณะ	161
การจัดโปรแกรมในโรงเรียน	168
การจัดโปรแกรมในสถานพยาบาล	173

การจัดโปรแกรมในชุมชน	173
การเยี่ยมบ้านโดยพยาบาลชุมชน	174
บทบาทของบุคลากรทางสุขภาพในการป้องกันความรุนแรง	174
กรอบทฤษฎี	177
สรุปท้ายบท	180
บทที่ 6 การคัดกรอง การตรวจพบ และการประเมิน	181
การเปิดเผยการถูกสามีทำร้าย	181
คำศัพท์	182
วิธีการ	183
การตรวจพบ	184
การคัดกรอง	186
ความสำคัญของการคัดกรอง	186
อุปสรรคในการคัดกรอง	187
เครื่องมือคัดกรองและตรวจพบทางคลินิก	189
เครื่องมือคัดกรองที่ดี	197
แนวปฏิบัติของพยาบาลในการคัดกรอง	197
กลุ่มเป้าหมายในการคัดกรอง	201
การประเมิน	202
สรุปท้ายบท	203
บทที่ 7 การพยาบาลสตรีที่ถูกสามีกระทำความรุนแรง	205
ข้อพึงปฏิบัติในการพยาบาลสตรี	205
การประคับประคองจิตอารมณ์ของสตรี	207
ความวิตกกังวล	208
ความกลัว	212
ความละอายใจ	214
ความรู้สึกไร้ค่า	216
ความรู้สึกผิด	217
การแยกตัว	218
ความเศร้าโศก	219

ความรู้สึกรู้สึกท้อแท้และสิ้นหวัง	221
ความรู้สึกรู้สึกโกรธ	222
การวางแผนความปลอดภัย	224
การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับกฎหมาย	225
การให้ข้อมูลแก่สตรี	226
การให้ข้อมูลเกี่ยวกับวงจรความรุนแรง	227
การให้ข้อมูลเรื่องแหล่งช่วยเหลือ	231
การบันทึกข้อมูล	231
วัตถุประสงค์	231
วิธีการ	232
การถ่ายภาพสตรี	234
การส่งต่อ	235
การพยาบาลสตรีตามระยะการเปลี่ยนแปลง	236
การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการอยู่หรือแยกทาง	237
ทำไมสตรียังอยู่กับสามีที่ใช้ความรุนแรง?	238
มายาคติเกี่ยวกับการหย่า	239
ข้อพึงปฏิบัติ	240
แบบบันทึกการให้คำปรึกษา	241
สรุปท้ายบท	250
บทที่ 8 บทบาทพยาบาลในการวางแผนความปลอดภัย	251
การถูกสามีทำร้ายซ้ำและการวางแผนความปลอดภัย	252
การประเมินภาวะอันตราย	252
วิธีการประเมินภาวะอันตราย	253
เครื่องมือประเมินภาวะอันตราย	253
การประเมินความเสี่ยงของสามีในการใช้ความรุนแรงต่อคู่	255
การวางแผนความปลอดภัย	258
ระยะแรก	258
ระยะยาว	259
ความปลอดภัยในโรงพยาบาล	260
การทำร้ายสามีและการวางแผนความปลอดภัย	261

การประเมิน	261
การพยาบาล	261
การฆ่าตัวตายและการวางแผนความปลอดภัย	263
การประเมิน	263
การพยาบาล	263
สรุปท้ายบท	265
บทที่ 9 โปรแกรมการบำบัดความรุนแรงต่อภรรยา	267
โปรแกรมบำบัดสามี	267
ความเชื่อของผู้บำบัด	268
เทคนิคการบำบัด	268
ความปลอดภัยก่อนการบำบัด	269
การสัมภาษณ์	270
จิตศึกษาบำบัด	273
จิตศึกษาบำบัดโดยแนวคิดสตรีนิยม	275
โปรแกรมบำบัดความรุนแรงในครอบครัวของคูลูท	276
พฤติกรรมบำบัดโดยปัญญา	281
พฤติกรรมบำบัดโดยการรู้สติ	284
กลุ่มสนับสนุน	284
โปรแกรมบำบัดสตรี	285
โปรแกรมบำบัดทางจิตวิทยา	285
โปรแกรมการพยาบาลในชุมชน	286
โปรแกรมการศึกษาบำบัด	287
โปรแกรมเสริมสร้างพลังอำนาจโดยใช้แนวคิดเพศภาวะ	290
คู่สมรสบำบัดหรือครอบครัวบำบัด	291
คู่สมรสบำบัดโดยใช้แนวคิดสตรีนิยมและจิตวิทยา	293
คู่สมรสบำบัดโดยคำนึงถึงบริบททางวัฒนธรรม	293
สรุปท้ายบท	294

บทที่ 10 ประเด็นกฎหมายเกี่ยวกับความรุนแรงต่อภรรยา	295
การเปลี่ยนแปลงในระบบยุติธรรมของประเทศสหรัฐอเมริกา	295
การเปลี่ยนแปลงในระบบยุติธรรมของประเทศไทยและแถบเอเชีย	298
การปรับแก้กฎหมายแพ่ง	300
การบูรณาการกฎหมายแพ่ง กฎหมายอาญา และการบริหารจัดการ	300
การฟื้นฟู	301
สาระสำคัญในพ.ร.บ. คຸ້ມครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550	302
สรุปท้ายบท	304
เอกสารอ้างอิง	305
ภาคผนวก ก.	333
โปรแกรมการยุติการทารุณกรรมในคู่สมรสและคู่รักของเจฟฟ์เนอร์และแมนทูท	350
ภาคผนวก ข.	350
พระราชบัญญัติคຸ້ມครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550	357
ดัชนี	357

สารบัญแนกมุข

แผนกมุขที่ 1.1 การจำแนกความรุนแรงต่อสตรีและต่อภรรยา	6
แผนกมุขที่ 2.1 การเกิดความรุนแรงจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม	37
แผนกมุขที่ 2.2 การเกิดความรุนแรงจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญา อารมณ์ และพฤติกรรมของคนกับสิ่งแวดล้อม	38
แผนกมุขที่ 2.3 ทฤษฎีขั้นความรุนแรง	43
แผนกมุขที่ 2.4 ความรุนแรงเกิดจากหลายปัจจัยประกอบกัน	46
แผนกมุขที่ 5.1 การป้องกันความรุนแรงโดยใช้รูปแบบนิเวศวิทยา	179